

AGROTIS COLLINA BOISD.

en för nordens fauna ny nattfly-art

AF

JOHN SAHLBERG.

Redan under den resa förf. sommaren 1884 tillsammans med kandidaten K. J. EHNBERG företog omkring Ladoga sjö fångade vi vid Kirjavalaks och i Jaakkimvaara några exemplar af en nattfjäril, angående hvars bestämning stor ovisshet varit rådande. Herr EHNBERG ansåg, att den möjligen kunde vara en varietet af *A. recussa* HBN., men sände den för närmare granskning till numera afiidne doktor J. M. J. AF TENGSTROM. Denne, som då redan hade försvagad synförmåga, återlämnade exemplaret till finska museum bestämdt såsom *Taeniocampa gothica* L. var *gothicina* H.-SCH. En blick på fjärilns ögon öfvertygade mig dock genast, att TENGSTROM misstagit sig, och en närmare undersökning gaf vid handen, att fjäriln hade intet att skaffa med släktet *Taeniocampa*, utan helt säkert hade sin rätta plats inom släktet *Agrotis*. Min första förmodan, att den möjligen kunde vara en nordisk form af *A. triangulum*. HUFN., visade sig vara alldeles oberättigad, då den rätta *A. triangulum* icke långt därefter första gången fanns från vårt faunaområde. Sedermera ställdes exemplaren upp såsom en obekant art närmast efter *A. festiva* HÜBN.

Då emellertid AURIVILLI utmärkta arbete *Nordens fjärilar* utkom, innehållande så många nya artkaraktärer samt belysning af förut ej beaktade strukturförhållanden särskildt för Noctuer-nas familj, företog jag en ny granskning af ifrågavarande fjäril.

Härvid fanns, att den var väl skild från alla hittills kända

nordiska arter, särskildt genom byggnaden af hanens genitalklaffar, hvaruti den öfverensstämde med den på Alperna funna *A. rhaetica* STAUD. Professor AURIVILLIUS, åt hvilken jag meddelade resultatet af dessa undersökningar, uttalade i bref den förmodan, att arten kunde vara *Agrotis collina* BOISD., hvilken, enligt hans undersökning af ett i den Meveska samlingen befintligt exemplar från Riesengebirge hade hanens genitalklaffar byggda ungefär såsom hos *A. rhaetica*. Vid jämförelse med förhanden varande beskrifningar på nämnda art samt den af HERRICH SCHÄFFER meddelade utmärkta figuren befanns vår fjäril otvifvelaktigt vara identisk med denna, som förut veterligen endast var känd från några bergstrakter i mellersta Europa.

För att fästa våra lepidopterologers uppmärksamhet på denna nattfjäril, hvilken måhända förekommer äfven annanstädes inom den skandinaviska nordens, ber jag att här få lämna en kort beskrifning på densamma.

Agrotis collina BOISD.

Framvingarna rödbruna, något stötande i grått, tvärlinierna tandade och otydligt, vid framkanten något bredare mörkkantade, utfyllda med gulhvitt eller blekgult likasom ring- och njurfläcken, den senare dock i midten mörkare; pyramidfläcken och tappfläckens omkrets rent svarta; vid vingroten finnes en kort, bred stråle eller längsgående fläck af samma färg; ringfläcken sned, mot framkanten öppen, för resten tydligt begränsad; våglinien tandad, gulhvitt, något otydlig; utkanten smalt brun med hvitaktiga punkter på ribborna. Bakvingarna ljust brungrå, ofvan utan diskfläck. Undertill äro framvingarna i disken rökgrå, bakvingarna med en bred båge samt tydlig diskfläck af samma färg. Kroppens behåring är rödaktigt grå utan några teckningar på halskragen, denna utan tofsar, jämte vinglocken yfvigt hårig och beklädd endast med ytterst smala, hårlika fjäll. Benen brungråhåriga, tarserna med smala hvitaktiga ringar vid spetsen af lederna; framtibierna utan tydliga borsttaggar på ut- och insidan.

Agrotis collina BOISD. Genera et Index methodicus Lepid. eur. p. 105, not (1840). — HERRICH SCHÄFFER, Syst. Bearb. der Schmett. von Eur., Band II, p. 358, nr 542, fig. 142. (1845).

— HEINEM. Die Schmett. Deutschl. und der Schweiz, p. 497, nr 322 (1859).

Hanen: genitalsegmentets sidoklaffar på undre sidan strax bakom midten rundadt afsneddade och förseddade med ett långt och smalt utskott, hvilket utgår från undre kanten, strax bakom dess afrundnings början och vid spetsen korsar från motstående sidoklaff utgående utskott; antennerna med korta pyramidtänder, på undre sidan cilierade, med håren ungefär af samma längd som antennernas bredd.

Vid första påseendet har denna art en stor likhet med *Agrotis festiva* och *A. brunnea*, men skiljes lätt därigenom, att framvingarna vid roten hafva en tydlig, kort men bred längsgående svart strimma eller stråle och tydligt svartkantad tappfläck och mot spetsen mera jämnt rödbrun färg, utan skillnad mellan utkantsfältet och vågrandsfältet samt isynnerhet därigenom, att hanens sidoklaffar äro beväpnade med ett långt bihang vid undre kanten, och att framtibierna på insidan sakna tydliga borsttaggar. Från *A. triangulum* skiljes den genom mindre storlek, enfärgad halskrage samt genom framtibiernas byggnad och annan form på hanens genitalklaffar. Från *A. Dahli* skiljes arten lätt genom hårbeklädnaden på halskrage och vinglock. De fina exemplaren öfverensstämma ganska noga med den figur HERRICH-SCHÄFFER lämnar af exemplar från Alperna, utom att färgen är mera stötande i grått.

Af denna fjäril har jag hittills sett endast 5 han-exemplar, hvilka fångades på »köder» i Ladoga-Karelen sommaren 1884 af K. J. EHNBERG och undertecknad, nämligen vid Kirjavalaks den 7 juli 2 exemplar samt vid Jaakkimvaara kyrkoby den 12 i samma månad 3 exemplar. För öfrigt är denna art veterligen funnen endast i södra Frankrikes bergstrakter, i Schweiz och på Riesengebirge.